

(Mutuum muli scabunt), Misterije (My-
steria), Ne znaš što donosi kasna večer
(Nescis quia vesp̄er serus vehat), Osam-
desetogodišnjak (Octogesis), Tijest-Edip
(Oedipothystes), Magarac sluša litu
(ὄνος λύρας), Joj tatice! (Papia papae),
Starčić ili uhoda (Pappus aut index) (?),
Parmenon (Parmeno), O sklonostima
(Περὶ ἀφέσεων), O jelima (Περὶ ἐδεσ-
μάτων), O samoubojstvu (Περὶ ἐξαγω-
γῆς), Ogromu (Περὶ κερανοῦ), Plovidba
unaokolo (Περὶ πλους), ...miomiris smr-
di (Postumi cui seplasia fetet), Doručko-
vao, spreman za borbu (Pransus paratus),
Oslobođeni Prometej (Prometheus liber),
Lažni Eneja (Pseudaeneas), Lažni Apo-
lon (Pseudulus Apollo), Kvinkvatre
(Quinquatrus), Potkupljivi Sardi (Sardi
venales), Seran (Serranus), Odisej i pol
(Sesculixes), Šezdesetogodišnjak (Sexa-
gesis), Borba sa sjenom (Σκιαμαχία),
Prijatelj iz mladenačkog društva (Syn-
phebus), Menipov pokop (Μενίππου
ταφί), Oporuka (Testamentum), Titon
(Tithonus), Miomiris uz čorbu od leće
(Τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον), Tatino djetešce
(Τοῦ πατρὸς τὸ παιδίον), Troglavi (Τρι-
κάρανος), Čovjek na tropuću, pred
trima vratima (Τριωδίτης τριπυλαίως),
Troudí (Τρίφαλλος), Vinske svečanosti
(Vinalia), Božanska grančica (Virgula
divina), Kinik koji govori o vodi (Ὑδρο-
κίων)

latina et graeca viva

LATINŠTINA NAŠA SVAGDAŠNJA XVI

VERBALNI DIJALOG I VIZUELNO VIDENJE HOMO LUDENSA

Evo članka sastavljenog od riječi i fraza koje sam čuo ili na televiziji i radiju ili sam pročitao u našim novinama. Ništa nije *izmišljeno*, već je sve istinito i samo povezano u jednu cjelinu. Sve ove nakarade i besmislice izgovorili su ili napisali akademici, sveučilišni profesori, novinari, spikeri i dr. Ovo je samo neznatan dio ovakvih jezičnih delikatesa i perla koje imam kod kuće. Nije li onda potreban latinski jezik u našim školama? Zar da čovjek, kad to pročita, ne usklikne s Ciceronom: *Ubinam gentium sumus? In qua urbe vivimus?*

Dugo sam se uzdržavao od javnog publikovanja pa kao *persona gratis* i kao *aktivan agens* mogu *postulirati* samo malo prostora u vašem listu, jer se volite sastati sa starim veteranima. Imajući u vidu *sve alternative* javljam se sa svojim *fizisom*, i to iz *hedonističke* žudnje.

Moje empirijsko iskustvo kaže da smo u posljednje vrijeme čuli na našoj televiziji da se delfini pare ad hominem, te da se socijalni dohodak dijeli per capite, i da svaku stvar moramo sagledavati u cjelini a ne u parcijalnim dijelovima. Uspjeli smo za sebe predobiti i utenziliju s čijom delegacijom je razgovarala komunalija grada koji vidi svoj mali mikrokosmos u skladnom harmoniranju. Veliko je priznanje dano kolegijumu cantorumu koji je bio već prije premiran. Sve te izjave su indikativne da se kod nas sve radi na optimalno najbolji način i da je sve zacrtano do najmanjeg minimuma.

Neću dalje da detaljišem detalje jer se bojim da vas ne dovedem do delirium tremensa. Ovo je bio dobar momenat za malo se odmoriti. Mislim također da je ovo bilo vrlo lijepo kreativno ostvarenje. Napisao sam, međutim, jednu lijepu skriptu, gdje se govori o komornom koncertu Gaudeamusa i o izvedbi karmine Burane.

A sada idem liječiti svoje fobične strahove koji su dominantna i dominirajuća uloga svih ljudi. — A znate li, možda, što je to seoski urbanizam? On će sada reprezentirati našu zemlju, ali će još trebati više dubioznih stručnjaka. — Mnogi naši sportski radnici pripremaju magistraturu kako bi nam mogli protumačiti što je to fudbalski auditorij. Sportski savez je pozvan da se za to bori i izborava.

Sve teče — menja se — setimo se ovde ove latinske (!) poslovice!? Mislim da nećete minimizirati moje nastojanje da donesem niz bezimernih imena koja na Olimpu pale olimpijsku vatru. BEATI IGNORANTES!

Dionizije Sabadoš

novе knjiige...

Mirko Divković: LATINSKO-HRVATSKI RJEČNIK, „Naprijed“, Zagreb — reprint izdanje, 1980.

Krajem prošle godine objavila je zagrebačka kuća „Naprijed“ dugo očekivano reprint izdanje *Latinsko-hrvatskog rječnika* Mirka Divkovića iz 1900. g. Kažem „dugo očekivano“, misleći pri tom na to da je izdanje iz 1900. već odavno rasprodano i da smo (izuzimajući „mali“ Žepićev *Latinsko-hrvatski ili srpski rječnik*, koji je prilagođen srednjoškolskom gradivu) odviše dugo bili bez lako dostupnog rječnika ovolika opsega i ovakva kvaliteta. U čemu je njegova vrijednost? Na 1161 stranici nalaze se riječi iz djela najpoznatijih autora rimske književnosti. Prema tome *Rječnik* je dovoljan širokom krugu poznavalaca i ljubitelja latinskog jezika, od studenata i profesora do onih kojima su Cezar i Vergilije ili *silva, silvae* i *amo,*

amare tek usputna potreba. Latinske su riječi snabdjevene oznakama duljine i kračine vokala, a mnoge naše naglasnikom. Uz mnoge je riječi u zagradi navedena kratka etimologija, a kod onih koje su uzete iz grčkog jezika njihov je oblik naveden u originalu. Osobitost je *Rječnika* u obilju sinonimnih izraza kojima su prevedene pojedine latinske riječi. Ta činjenica predstavlja veliku pomoć kod prevodilačkog posla. Uz to se vrlo često navode i latinske fraze u kojima je riječ upotrijebljena u određenom značenju. Ponekad se uz frazu spominje i pisac iz čijeg je korpusa ona uzeta, a kompletan navod (pisac, djelo i mjesto u djelu) samo kod riječi koje se pojavljuju jedanput. Posebnim su znacima obilježene riječi koje se pretežno upotrebljavaju u pjesničkom jeziku, kao i one koje dolaze u poklasičnom latinitetu.

Strogi bi kritičar mogao prigovoriti da su neki pisci ili neka područja